

DEPARTAMENT DE GEOGRAFIA DE LA U.A.B.

Assignatura: GEOGRAFIA RURAL.

PROGRAMA:

1. L'ACTIVITAT AGRARIA I EL MEDI FISIC:

1.1. Els paràmetres físics:

1.1.1. El relleu, el clima.

1.1.2. L'aigua i el sòl. Evapotranspiració. Mesures.

1.2. Processos edafognètics:

1.2.1. Formació i composició del sòl

1.2.2. Principals caràcters del sòl.

1.2.3. Evolució del sòl. Perfils.

1.2.4. Principals tipus de sòl.

1.3. Lectura del mapa 1:50.

1.3.1. Característiques generals. Llegenda.

1.3.2. Relleu: elements i formes de relleu.

1.3.3. Hidrografia.

1.3.4. L'ocupació humana. L'ús agrícola. Ocupació del sòl i relleu. Tipus de conreu, pastures i bosc. Vies de comunicació.

1.4. El paisatge agrari:

1.4.1. La diversitat de paisatges.

1.4.2. L'aprofitament de les potencialitats ecològiques.

2. LES GRANS ZONES AGRARIES DE LA TERRA. SISTEMES AGRARIS: ASPECTES REGIONALS:

- 2.1. Els sistemes agraris de les zones tropicals: l'agricultura de subsistència i l'agricultura de plantació.
- 2.2. Els sistemes agraris a les zones àrides: El nomadisme pastoral i l'agricultura de regadiu.
- 2.3. Els sistemes agraris a les zones temperades del "vell món": l'agricultura mediterrània a l'agricultura centreeuropea.
- 2.4. Els sistemes agraris als "països nous": el cas de l'Amèrica anglosaxona i l'agricultura dels belts.
- 2.5. L'organització agrària en països d'economia planificada: les cooperatives de productors i les granges de l'estat.

3. L'ACTIVITAT AGRARIA I EL MEDI HUMÀ:

- 3.1. El procés de desenvolupament de les forces productives. El sistema productiu, condicionant de l'activitat agrària.
- 3.2. La renda del sòl i el model centre-perifèria.
- 3.3. Els paràmetres de l'activitat agrària. Els censos de conreus, ramaderia, maquinària i agrícola com a base de possibles tipologies.
- 3.4. Les estructures agràries, elements més característics: règim de tinença, dimensió, tecnologia, treball, comercialització i nivell d'integració en l'economia d'un país.

3.5. Alternatives a l'organització de l'espai rural:

3.5.1. Algunes experiències tipificades de reformes agràries, col·lectivitzacions i lluites camperoles.

3.5.2. Objectius i instruments de la política agrària en el marc d'un mercat capitalista. Referència concreta als països del Mercat Comú.

4. L'EXPLOTACIÓ AGRÀRIA:

4.1. Breu descripció d'algunes de les teories sobre l'evolució de l'agricultura capitalista. En especial, el que fa referència al tamany i característiques de la unitat de producció.

4.2. Propietat i explotació agrària. La petita, la mitjana i la gran propietat. La unitat de producció camperola.

4.3. L'explotació agrària com a model comptable: econòmic i energètic.

4.4. El canvi tecnològic en l'agricultura: una interpretació de la "Revolució Verda". L'integració agro-industrial.

4.5. L'agricultura de muntanya: tipus d'explotacions i el problema de la seva possible marginalitat. El principi econòmic de l'avantatge comparatiu.

5. ELEMENTS DEFINIDORS DE L'ESPAI RURAL:

5.1. L'espai rural versus l'espai urbà. Definicions d'espai rural.

5.2. L'hàbitat rural: agrupament o dispersió. Model del veí -

